

GALERIE WILMS

het moet om de kunst gaan

GALERIE WILMS

het moet om de kunst gaan

Deze zomer verhuisde Galerie Wilms in Venlo van de Bolwaterstraat naar de Nieuwstraat, van Q4 naar het Kloosterkwartier. Kees Verbeek volgde de galerie ruim een half jaar.

**door Kees Verbeek
foto's Peter de Ronde**

Het is dinsdag 9 juli en het zomert uitbundig. Zittend aan de tafel in hun galerie kijken Paul Wilms en zijn partner Carla Scheffers naar buiten, naar het stadspleintje aan de Nieuwstraat. 'Gisteren was hier een van de bewoners het plein aan het vegen', vertelt Paul. 'Niet alleen zijn eigen stukje, maar ook ruim eromheen. Zo opvallend, die betrokkenheid hier. Fijne plek ook. Met Zin en Domani hier tegenover en verderop Bij de Buren en De Klep. Er gebeurt wat.' Binnen is – na twee eerdere pogingen – de aannemer er eindelijk in geslaagd de vloer naar wens af te leveren. Tegen de wand staat werk klaar van de Chinese kunstenaar Huang Yan, deels nog ingepakt in bubbeltjesplastic. De andere dag moet het hangen, omdat de galerie dan weer open is voor publiek.

Hier komen vaker mensen even binnenlopen dan in de Bolwaterstraat. Zeker voor Venlonaren blijkt dit toch een prettigere plek

GEEN CONCESSIONS

Carla en Paul hebben een turbulente tijd achter de rug. Na lang zoeken en onderhandelingen met de bank kan Carla eind december 2012 op Facebook melden dat ze een nieuw pand hebben, zodat ze de Bolwaterstraat achter zich kunnen laten. Het is mooi geweest in Q4. Goed om te beginnen, maar minder om door te groeien. Bovendien was de Bolwaterstraat een expositieruimte met veel storende elementen. Wat dat betreft, lijken ze er op het eerste gezicht in de Nieuwstraat niet op vooruit gegaan. Als ik in januari een kijkje ga nemen, tref ik een visueel buitengewoon rumoerige ruimte aan. Er heeft een kapper gehuisd, die allerlei gezellig bedoelde hoekjes en nissen heeft laten aanleggen voor de privacy van de haarbehandeling. Paul knikt: 'Ja, er moet veel gebeuren. Het komt er eigenlijk op neer dat de hele ruimte gestript en opnieuw ingericht wordt. Strakke, witte wanden, zonder allerlei storende afleidingen. In de Bolwaterstraat veroorzaakten deuren en hoeken veel ruis in het beeld. De donkere vloer was onontkoombaar aanwezig. Er hing een radiator heel onhandig. Allemaal ruis. Het moet om de kunst gaan en die moet optimaal tot z'n recht kunnen komen.'

Is hij een perfectionist?

'Nee, maar het moet wel helemaal kloppen: het licht, de muziek, de inrichting, wat ik er ophang. In kunst zijn geen concessies mogelijk.'

Voor een groot deel van de verbouwing trekken ze zelf de werkkleding aan. Dit blijkt niet geheel zonder risico, want al na een week krijgt Paul een sleutel in het oog: 'Steeds de veiligheidsbril op en dan net even niet.' Het is pijnlijk en het hoornvlies raakt beschadigd, maar geneest snel.

Paul laat zich niet uit over het gemeentelijk beleid, maar: 'We zijn blij met deze galerie en deze plek hier in Venlo, maar onze contacten en onze klanten zijn landelijk en euregionaal. Toch denk ik dat een galerie als deze iets bijdraagt aan de stad.'

Dat blijkt, want twee maanden na de opening weet hij al: 'Hier komen vaker mensen even binnenlopen dan in de Bolwaterstraat. Zeker voor Venlonaren blijkt dit toch een prettiger plek.'

VASTE KUNSTENAARS

Op de openingstentoonstelling is werk te zien van een aantal vaste kunstenaars, zoals Stefan à Wengen, Lidy Jacobs, Suzanne Jongmans, Isabella Werkhoven.

Vaste kunstenaars?

Paul: 'Op een enkele uitzondering na werken we alleen met vaste kunstenaars. Kunstenaars die we blijven volgen, waardoor we ook aan het publiek hun ontwikkeling kunnen laten zien. Daarom zie je ze met enige regelmaat hier terug in een solo- of duopresentatie. Wij willen een platform voor ze zijn. Ze in de markt zetten. Belangrijk is dat ze een eigen handschrift hebben gevonden, een eigen beeldtaal die van deze tijd is. Ik zie weleens mensen bezig in het idioom van Cobra. Maar Cobra is geweest, ligt achter ons. Dat was nieuw, maar is dat nu niet meer.'

CHAMPAGNE

'Durfinvesteerdens', noemt burgemeester Antoin Scholten Paul en Carla tijdens de officiële opening op zaterdag 4 mei. De deadline is gehaald, ondanks opnieuw een oogkwetsuur, een afgekeurde vloer en een keukenleverancier die een week voor opening belt dat hij het misschien niet haalt. De zon schijnt, het is druk en er vloeit champagne. In zijn toespraak onderstreept de burgemeester het belang van cultuur voor de stad: 'We willen een complete stad zijn. Daar horen hoger onderwijs en een museum bij, want we willen leuke mensen hierheen halen.'

Opvallende woorden. Cultuur en Venlo hebben de laatste tijd een wonderlijke verhouding met elkaar.

Belangrijk is dat ze zich blijven ontwikkelen. Het gaat om een bepaalde inhoudelijkheid, die verder gaat dan het plaatje, het decoratieve, het makkelijk toegankelijke. Dat kan persoonlijk zijn, maatschappelijk, geëngageerd, maar het kan ook alleen het schilderen zelf zijn; kunstenaars die de grenzen van het schilderen zelf opzoeken. In elk geval kunstenaars die niet blijven bij wat ze gevonden hebben, maar voortdurend verder zoeken naar wat hun essentie is. Ik moet er zelf achter kunnen staan. Ik heb een paar keer dingen opgehangen, waarbij dat niet het geval was en dat heeft me dagenlang dwars gezeten.'

Een eis is ook dat de kunstenaars er honderd procent voor gaan. Niet af en toe iets maken omdat dat op dat

moment even leuk is. Paul: 'Ik bedoel daarmee niet dat ze 24 uur per dag en zeven dagen per week in hun atelier moeten doorbrengen, maar dat ze naast hun werk ook galeries moeten opzoeken, beurzen moeten bezoeken, een netwerk ontwikkelen, zich profileren.' Het is tenslotte geen vrijetijdsbesteding.

Een van de terugkerende exposanten is Bert Loeraker met zijn twee- en soms meerluiken, waarin het ene luik een natuurlijk gegeven representeert en het andere een abstrahering daarvan.

Een ander voorbeeld: Suzanne Jongmans. Haar fotografische portretten verwijzen naar de vijftiende, zestiende en zeventiende eeuw, maar bij nader bezien blijken onderdelen banaal eigentijds: de sluitclip van een pakje stroopwafels wordt een vingerring. Of een hoofdkap bestaat uit een piepschuimen verpakkings-element met plastic hoes. Gewild werk overigens, waarvoor zelfs – via Venlo – vanuit Dubai belangstelling is getoond.

Frank Lenferink schildert alledaagse dingen, zoals een lamp, een kastje, een stapeltje boeken, maar ontdoet ze van elke franje en laat ze het hele beeld vullen. Elk laagje verf wordt zorgvuldig geschuurd, zodat de penseelstreek niet zichtbaar wordt. Hij zoekt de uitersten op van het 'idee' van het voorwerp.

In de collages van Lidy Jacobs spelen de natuur, dieren en bloemen samen met naakte lichamen de hoofdrol.

verwacht je ook dat je er je netwerk kunt uitbreiden, maar daar zat voor ons te weinig perspectief in.'

Beurzen zijn belangrijke momenten om twee of drie van de vaste kunstenaars goed te presenteren en een groot publiek te bereiken. Dat blijkt hard werken. Ik tref Carla en Paul dit voorjaar in hun hoekstand op de KunstRai in Amsterdam. Ze presenteren Suzanne Jongmans, Frank Lenferink, Isabella Werkhoven en Hervé Martijn. Paul: 'Het zijn lange dagen, vaak van acht, negen uur, zonder echte pauze. Het is niet zozeer dat je al die tijd moet staan, maar meer dat je achter elkaar geconcentreerd bezig bent. Een beurs is ook niet afgelopen op de laatste beursdag. Je doet contacten op en die bouw je daarna verder uit. Door nog eens te bellen, door informatie na te sturen en dergelijke. Verder loop je tijdens de beurs natuurlijk ook eens bij collega's binnen om te kijken wie zij hebben meegenomen. Een beurs maak je toch samen, inderdaad meer als collega's dan als concurrenten.'

Tijd om uitvoerig te praten is er niet. Er is veel aanloop en menig bezoeker heeft vragen. Over de kunstenaars en ja, ook over prijzen. Een bezoeker die een werk koopt, krijgt een hand en wordt gefeliciteerd met zijn keuze. Het is de vijfde dag van de KunstRai en bij menig werk plakt al de rode verkochtsticker. Carla: 'We staan heel gunstig dit jaar. In een hoek

Seksualiteit is het hoofdthema in een intrigerende combinatie van erotiek en esthetiek, maar haar werk is nooit vulgair of domweg plat.

BEURS

Jaarlijks presenteert Galerie Wilms zich op drie tot vier beurzen, waaronder Realisme in Amsterdam en Art at the Warehouse in Rotterdam. Art Fair 21 in Keulen hielden ze na één keer voor gezien. Paul: 'Een beurs wordt gemaakt door de deelnemende galeries en we vonden de selectie daar niet ideaal. Er was een grote afdeling street art. Op zichzelf geen gekke gedachte, maar het was voor ons gevoel nu meer gericht op de urban subculturen dan op street art. Van een beurs

ben je van meer kanten zichtbaar en lopen mensen kennelijk wat makkelijker binnen. Het levert ook veel meters wand op om iets aan op te hangen.' Als ik me laat ontvallen, dat het tenslotte toch ook een winkel is, kijkt ze me enigszins verontwaardigd aan: 'We hebben het dan liever over onze contacten.' Na enige aarzeling: 'Nou ja, ergens heb je wel gelijk ...'

MONDRIAAN FONDS

Sinds januari 2011 is Galerie Wilms toegelaten tot de kunstkoopregeling van het Mondriaan Fonds. Hierdoor kunnen particulieren bij de galerie kunst op afbetaling kopen zonder rente te betalen; dit doet het Mondriaan Fonds voor hen. Doel van de regeling is

Beurzen zijn belangrijke momenten om twee of drie van de vaste kunstenaars goed te presenteren en een groot publiek te bereiken

onder meer de particuliere kunstmarkt te versterken.

Niet elke galerie komt hiervoor in aanmerking. Paul: 'Belangrijk criterium voor het Mondriaan Fonds is, dat je ook wat moet doen voor je kunstenaars. Je komt er niet door simpel wat werk op te hangen en af te wachten wat er gebeurt. Nee, je moet voor je kunstenaars een platform vormen, ze presenteren op beurzen, zelf een bepaald aantal exposities per jaar verzorgen en een gevarieerd aanbod hebben.'

Een kwaliteitskeurmerk?

Paul: 'Zo ziet het fonds het zelf niet, maar ik weet dat veel mensen het wel zo ervaren. Nee, het gaat het fonds er vooral om de verkoop van goede hedendaagse beeldende kunst van nog levende kunstenaars te bevorderen. En laten we wel wezen, niet iedereen kan ineens een paar duizend euro vrijmaken. Dan is gespreide betaling wel zo prettig.'

De toelating geldt standaard voor twee jaar en is onlangs verlengd voor 2013-2014. Momenteel nemen er landelijk 123 galeries deel aan de KunstKoop.

BALANS

Een enkele keer heeft Galerie Wilms een gastexposant. Dit jaar de Chinese kunstenaar Huang Yan. Fotografie van modellen die door zijn vrouw beschilderd zijn met traditionele landschapselementen. Soms alleen het gezicht, soms de tors met armen en handen, soms het hele model, naakt, in een boom, op de Chinese muur, in een fabriek voor een zo te zien achttiende-eeuwse Europese landschapsschildering. Het ophangen is een kunst apart.

Tegen de lange muur links staan de vier seizoenen klaar, vier beschilderde gezichten.

Paul: 'Ik heb even gedacht om er twee recht onder die twee plafondbalken te hangen.'

Carla: 'Misschien wat te statisch.'

'Dacht ik eigenlijk ook al.'

'Maar waar ik wel aan dacht, is om deze hier te hangen.'

Ze staat op, loopt naar de tegenoverliggende muur waar de twee modellen in een boom klaarstaan en zet het linker werk recht onder het dakraam: 'Daar komt heel veel licht doorheen.' Het andere werk komt rechts ernaast. Links ontstaat daardoor relatief veel ruimte tot de achterwand.

'Dat is mooi', oordeelt Paul, 'dat scheidt wat rust voor de negen bodyworks die daar komen.'

Die negen liggen al klaar op de vloer. Negen torso's in drie rijen van drie. Hoe deze ten opzichte van elkaar hangen, is door Huang Yan vastgelegd. Het is aan Carla en Paul om te bezien hoeveel ruimte ertussen moet komen. Moeten de afstanden in de horizontale lijn kleiner zijn dan verticaal? Dat valt tegen. Het verleidt ertoe de werken te lezen als regels in een boek. Uiteindelijk wordt besloten de tussenruimten overal gelijk te houden.

'Nu zie je ze weer als één geheel', knikt Carla tevreden.

Gewapend met het meetlint wordt vastgesteld hoe groot die ruimten moeten zijn. 'Aanvankelijk had ik de vrouw op de Chinese muur tegen deze achterwand staan', vertelt Paul, 'maar dan leek het net of het een geheel vormde met die twee in de boom: alle drie met het model in een natuurlijke omgeving. Maar ze zijn niet als cluster bedoeld en dan moet je ze dus uit elkaar houden.'

Nu hangt de Chinese muur direct bij de ingang links. 'Een presentatie', overpeinst Paul, 'moet als een zin te lezen zijn, met stukken waar het mooi doorloopt, hier en daar een komma.'

'Balans is belangrijk', vult Carla aan. 'Uiteindelijk blijkt er toch steeds maar één manier te zijn waarop het kan. Daar hebben we eigenlijk nooit discussie over.' <

Kees Verbeek (1950) is publicist en tekstschrijver. Hij schreef boeken in samenwerking met beeldend kunstenaars Sjer Jacobs en Yvonne Cup en een brochure over de glazeniers Diego Semprun Nicolas en Sylvia Nicolas. Ook droeg hij bij aan de bundel Cuyperkoorts (2013). Voor Omroep Venlo TV verzorgt hij het agendaprogramma Uit!

